

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 ..
Negyed évre . . . 3 ..
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. cégénél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap-
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhiva alba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felölös szerkesztő:

Feymann Gyula

üggyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

A sajtójog reformja.

Fájdalom, igen előkelő helyeken foglal-
koznak a sajtójog reformjával. Rendkívül ké-
nyes és nehéz kérdés ez, de tény, hogy szá-
mos sajtóorgánus és bizonyos izgató irány,
mely a sajtó egy részében sablonszerűvé lett,
okot adott arra, hogy a sajtójog reformja
aktuálisá váljék.

Ha az ezidőszerű kormány a magyar
állam és társadalom ellenségeivel szemben az
eddiginél erélyesebb eljárásra határozta el
maga, akkor a sikernek várakozásában nem
térhet ki a sajtójognak reformja elől. Mert
köztudomás szerint és a dolog természeténél
fogva is az izgatások legalkalmasabb tere
és eszköze a sajtó, amelynek az emberiség
fejlődésében és a közművelődés általánosí-
tásában kivívott zászlóvivő szerepét és ren-
deltetését fenyegetően ellensúlyozzák a sajtó-
szabadság magasztos eszméjével üzőtt vissza-
élések. Miként a természetben a víznek és
tűznek éltető ereje oly könnyen pusztulás-
nak és halálnak forrásává bőszül: úgy a
sajtószabadság kinövésai is annyi rombolást
okoznak a közérkölcökben, oly mélyen nyul-
nak bele az államnak és a társadalomnak
legteltettebb érdekeibe, hogy szinte önkény-
telenül feltolakodik a sajtószabadság megszo-
ritásának követelése. Erre azonban semmi
szükség. Különösen Magyarországnak saját-
lagos államjogi helyzete már eleitől fogva
elutasítja a gondolat- és véleménynyilvánulás
szabadságának megkötésére irányuló hajlan-
dóság kísérleteit. Ami távolról sem egyértel-
mű a sajtószabadság biztosításának követel-
ményével, aminthogy a sajtószabadság leg-
messzebbmenő elismerése nem érinti a sajtó

utján elkövetett bűncselekmények fejében tar-
tozandó felelősségnek a valójában érdem szer-
int felelős egyénnel szemben való megállá-
pítását és oly sajtórendészeti határozmányok-
nak életbehívását, amelyek a sajtóval való
visszaélés eshetőségeinek megelőzésére a köz-
érdek megóvásának biztosítása céljából szük-
ségesnek mutatkoznak.

A hatályban levő magyar sajtójog mind
a két irányban reformra szorul, melyet az
1848-ban törvénybe iktatott alapelvnek érin-
tése nélkül meg lehet valósítani, de amely-
nek életbehívása nélkül az állami és társa-
dalmi rend megbontására irányuló törekvések
kel a nemzetiségi és a szociális lelketlen iz-
gatókkal sikeresen meg nem küzdhetünk.

Amíg tudniillik egyéb bűncselekmények-
re vonatkozóan föltétlenül az az elv érvénye-
sül, hogy a büntetendő tettért annak elkö-
vetője és többeknek közreműködése esetében
mindenki a közreműködés mértéke és belter-
jessége arányában felel, a magyar sajtójog
rendszerében a bűnvádi felelősség rendszerint
merőben alaki felelősség, melyet nem a bűn-
cselekmény elkövetője, hanem az visel ki a
felelősséget magára vállalja: a sajtóvétségre
való felbujtás és az abban való segédkezés
pedig exkluzív fokozatos felelősségi rendszer
mellett a magyar sajtójogban büntetlenséget
élveznek. Ez a kivételes felelősségi rendszer,
mely beéri véle, hogy valaki sajtóvétség mi-
att megbüntetessék, akár ő követte el, akár
más és a rendszer alapján kifejtett formalisz-
tikus, laza törvénykezési gyakorlat valóságos
mentsvára a hivatásszerű, de a bűnvádi fe-
lelősség elől bujdosó izgatóknak.

Mindenki tudja, kinek eléggé kelletlen
feladata volt a sajtó utján elkövetett bűn-
cselekmények tárgyában való ítélkezés, hogy
az izgatási bűnpörökben a strohmann-intéz-
mény már általánosan tisztelt polgárjogot
nyert, hogy a nemzetiségi és az osztály elle-
ni gyűlölködés szításából élő nemes lovagok
az esetek túlnyomó számában aknamunkás-
ságuk büntetőjogi következményeit az által
kerülik ki, hogy állandóan „szerzőket“ tar-
tanak raktáron, akik akár vértanu szomjból,
akár egy kis aprópénzért a sajtójogi felelős-
séget szerzői fokon magukra vállalják. A
sajtóbírósnak legkisebb gondja a szerző-
bejelentés valóságának ellenőrzése és a szepe-
gő vádlottra, ki az inkriminált cikk szerző-
ségétől távolabb áll, mint Zenit a Nadirtól,
ráhuzza a törvényszerű büntetési tételt, ha
ugyan néha-néha az esküdtek lelkiismerete
főlem lázad ellene, hogy egy gondolatai-
ban és stílusában egyaránt tökéletes elmefu-
tatás szerzőjeként valamely jámbor mester-
legényt ismerjenek el, amikor azután tárgyi-
lag kétségtelen izgatások eseteiben is a fel-
mentő verdiktek egymást kergetik: de mind-
két eshetőség nem zavarja a valóságos szerző
kacagását a büntetőigazságszolgáltatás paró-
diáján, sem további működését a kockázat
nélkül való izgatások terén.

Könnyű felismerni, hogy ily rendszer
mellett a nemzetiségi és a szociálista izga-
tók nyakára hágni nem lehet, aminthogy a
baj kutforrásának a felfedése önkénytelenül
ráutal a megoldás kivezető útjára. Semmi
értelme és létjogosultsága nincs annak a
rendszernek, mely a sajtóvétségek terén ki-
vételt tesz a büntetőjogban általánosan ural-

TÁRCA.

Nem lehet felejtteni.

Balog Illés kétségbeesett hangulattal tért be a
kávéházba, ahol rossz, de annál zajosabb muzsikaszó
csalogatta be a vendégeket. Aznap kapta meg ha-
záról a levelet, melyben az édes anyja kiméletes
körülírások közepette tudtul adja, hogy abban az
órában, amikor a levelet kézbe kapja, bizony már
más felesége a szűzke Buzogány Erzsébet. Az első
perczen mérgeesen dobta el a levelet.

— Eh! mi közöm hozzá.

De aztán csak megint elővette az anyja resz-
kető irását s olvasta, olvasta az egyszerű sorokat,
mintha be sem tudna velük tenni. Mintegy öntudat
nélkül olvasta a levelet s bár nagyon rosszul esett,
nem tudta levenni a szemét az írásról, még akkor
sem, amikor kicsordult belőle a keserves fájdalom
könye: Tudta már hónapok óta, hogy az ő szerel-
münek vége és ketté váltak az utaik, hogy soha
többé ne találkozzanak. Mégis, s ezt magának sem
merte bevallani — élt lelke fenekén valamilyes tí-
kos reménység, hogy mégis, talán mégis! Talán még-
sem lehet az, hogy akik oly nagyon szerették egy-
mást, el tudjanak válni mindörökre, hogy a szelid,
ártatlan leány, aki az első szerelmi mámor örömeiben
örjöngve fogta át nyakunkat s majd megfojtotta
csókjaival, az a lány más férfinak is oda tudja ma-
gát adni. Az alatt az esze, a szája folyton hangoz-
tatta, hogy vége van annak az időnek, többé soha
fel nem támadhat, élt és boldogtalan szerelméből táp-
lálkozott a tíkos sejtés, hogy van a szerelemnek és
boldogságnak feltámadása. Neha azonban próbált
felejtteni. A nagy városban sok a szép leány, van
közöttük olyan is, nem egy, aki híven önzetlenül tud
szeretni egy olyanféle szegény legényt, mint amilyen
Balog Illés volt. De a nőhódítás fele útján mindig
megállott.

— Minek ez nekem? gondolta magában Hisz
nem vagyok szerelmes belé,ük. Minek vegyek nyűgöt
a nyakamra? Nekem csak ő kellett . . .

S most jött a kurta híradás arról, hogy bizony
hasztalan remélt titokban. Vége, mindörökre vége
szíve első szerelmének. Férjhez ment a leány, ma
a násza s ebben az órában, mikor komor kétségbe-
esés között nézi a levelet, boldog mámorban kalan-
dozza be a földi paradicsom berkeit. Legyen átkozott
a boldogság.

Balog Illés végre erőt vett magán. A levelet
tízbe akarta dobni, de aztán eszébe jutott, hogy az
anyja írása, mégis meg kell becsülni. Elzárta a le-
velet, aztán elment hazulról.

Nehéz, vontatott, léptekkel ment le a lépcsőn.
Ugy érezte, mintha lábbadozó beteg lenne, aki hetek
után most kelt fel az ágyból. Agyában tompa zsi-
bongást érzett s a szíve nagyon nehéz volt. Olyan
állapotban volt, mint hat hónap előtt, amikor a le-
ány a szemébe moudta neki, hogy nem szereti és
vége köztük mindennek.

Igy, feltámadván a mult keserőségei, komoran
ballagott a fényben uszó utcákon Balog Illés. A
körülötte sürgő embertömeget nem is vette észre,
pedig nem egy leányszem akadt meg a derék, szép
arcu fiatal emberen. Balog Illés nem nézte, csak
érezte maga körül a nőket s elkeseredetten gondolta:

— Nem törődöm velük. Rosszak. Egyik olyan
mint a másik.

Végre is belefáradt a barangolásba. A tömeg
meggyérült körülötte, a boltokat becsukták, esend
és pusztaság támadt lassan a kesergő ember között.
Ez jól esett neki. Felhízott az égre, amelyről csil-
lagok mosolyogtak alá. De megunt a merengést a
fiatal ember. Feltámadt benne az élet, a vér. A szom-
széd utcai sarkáról cigány zene ütötte meg a fülét
s gyors elhatározással arra vette útját.

Meleg nyári estéken vigasztalan képet nyújt az
ilyen pesti mulató kávéház. A cigányon, a szovány
pinczérén s a feslett életű kasziros lányon kívül alig
van benne valaki, aki betéved egy egy feketére, a
törzsvendég, rendszerint gyanus ember. Ahogy félre
csapott kalappal, nagy erő léptekkel ment végig a
helyiségen Balog Illés, pinczér, kasziros lány és
cigány összenéztek.

— Itt kinéz valami.

A fizető oda sugott a szépen fésült, fáradt
arcu leánynak.

— Pali!

Ami annyit jelent, hogy balek.

Balog Illés tényleg Palinak készült. A cigány
helyes sejtéssel keserves, szomorú nótába fogott s a
fiatal ember, amint mind szaporábban emelte ajkához
a savanyu borral telt poharat, dudolta, dalolta a
szomorú dalt.

S mind közelebb, közelebb jött a cigány. Már
a fülébe huzta s egyszerre ott termett a kasziros lány
is hogy segítsen inni, szomorkodni.

— Igyatok! kiáltá Balog Illés ma még iszunk,
holnap talán meg is halunk.

Ugy van, hagyta helyben a nő és mosolyogva
nézte a helyre fiatalit — ugye, magának bánata van?
Szerelme, mi? Sohse törődjön vele. Én is voltam
ugy, de már nem törődöm vele. Minden jól van ugy
ahogy van.

— Igaz. Tehát igyunk.

Ittak Összezsengtek a poharak s a tizedik po-
hár körül dalba fogott a kasszatündér. Kellemes, de
kisérekdt alhangja volt és miután háromszor egy-
más után konstata, hogy szeretett valakit lánggal,
hívvel, könyekben tört ki. A fizető odahajtott hozzá.

— Kérj pezsgőt.

S a szerelmes emlékeiől zokogó kasszatündér
pezsgőt kért. S ahogy a gyönyörű ital ott pezsgott

kodó egyéni felelőségnek az alól a szabálya alól, hogy minden bűncselekményért csakis annak elkövetője felel. Nyomatvány utján elkövetett büntetendő tettek eseteiben első sorban a nyomatvány szerzőjét kell törvény elé állítani, de nem egy költött szerzőt, hanem azt, aki a vádba vett elme-művet valójában szerkesztette és közzétette. Eme cél elérésére időszaki lapoknál a bejelentett szerkesztőnek, más nyomatványoknál a kiadónak érzékeny büntetőjogi szankció ellenében kötelességévé kell tenni, hogy a sajátkezü aláírásával ellátott kéziratot a büntetőjogi elévülés tartamáig megőrizze és a bíróság rendelkezésére bocsássa. E kötelesség elmulasztása eseteiben a lapszerkesztőnek, illetve nyomatvány kiadójának annak tartalmáért való büntetőjogi felelősségét kell megállapítani, mely ugyanőket terhelje mind akkor és mindaddig, amikor a bíróságnak a kézirat alapján történt szerzői bejelentés valósága tekintetében felmerült aggályaival szemben perrendszerű bizonyítékokat nem szolgáltatnak. Bármily magasra értékeljem a sajtó terén működő egyéneknek az anonimítás kedvezményéhez való jogát és ennek kétségtelen megokoltságát, ugyanannak létjogosultsága megszűnik, amint bűncselekmény elkövetésének kérdése kerül felszínre. Végtül a büntetőjognak a felbujtásra és a segédkezésre vonatkozó általános szabályait sajtóvétségek eseteire is ki kell terjeszteni, mert tagadhatatlan, hogy ezen a téren kiváltképpen a felbujtás nem csekélyebb szerepet visz, mint egyéb bűncselekmények eseteiben.

Az ilyképpen új alapokra fektetendő materiális sajtóügyi felelőségi rendszer szükségképpen kiegészítését a sajtórendészeti szabályoknak szigorításával kell foganatba venni. A szerkesztő felelőségének erősebb kidomborítása és a sajtó hivatászerű magaslátának felemelése egyaránt azt igényli, hogy a szerkesztői bejelentés elfogadását fokozottabb erkölcsi, anyagi és műveltségi minősítéshez kössük. Semmi értelme annak, általános szabadságjogi tekinteteket sem parancsolják, egy kulturálm sajtójának tekintélye egyenesen tiltakozik ellene, hogy hivatlan, műveletlen, vagy éppen az államhoz való hűség szempontjából megbízhatatlan egyének lapszerkesztőként elfogadtassa-

a hosszú, vékony poharakban Balog Illés úgy találta, hogy nem is olyan csunya az élet. Csak élni kell tudni, meg pénze legyen az embernek. Elvégre a nők mind egyformák. Roszszak. Szeretik a pénzt, az egyik pénz miatt lesz feleség, a másik pénz miatt szeretővé. Alapjában véve ez egészen mindegy.

— Tudja, hogy maga tetszik nekem, szolt a lány. Igen tetszik. Én ezt nem szoktam mondani mindenkinek. Én nem vagyok olyan könnyen kapható. Szép szolt Balog Illés. Erről majd később cseveg-hetünk.

Duhaj dorbézolás következett. Szilaj nőtáka fogott a cigány, Illés a lánnyal táncra perdült az elhagyatott lumpkává házba. Bejött a sarki rendőr, csendre inteni, mire leültették, pezsgővel itatták s a vége az lett, hogy berugott a rendnek ébertelen öre is.

— Gonosz leány, hűtlen leány, elfelejték el-felejték.

Ezt mondta magában százszor is Balog Illés, miközben szerelmesen fonta át a leányt.

Aztán mint mindennek, vége lett ennek. A cigányok, az ivók is elfáradtak, a kisasszony visszavonult a kasszába s ott elaludt. Balog Illés pedig rákönyökölt a márványasztalra s megszállta az álom.

Azt álmodta, hogy odahaza volt, az ő esküvőjén. Látta amint a leány a neki idegen férfi karjában remegve megy fel az állásra, s ahogy a fátyolt félre vonta, sápadt beesett, kisírt arc nézett Balog Illésre.

S a pap kérdezte: Szereted?

A lány felelt: Őt szeretem most is.

És Balog Illésre mutatott...

Ezt álmodta Balog Illés, aztán felébredt. A mámor elszált fejéből utálattal nézett körül. Hogy került ő ide? Mit keres ő itt? A feledést?

Meddő próbálkozás! Nem tudott felejt-ni.

K. A.

Magától értetődik, hogy a most tárgyalt kérdésekben a döntés joga csakis a kormányzattól független testületet, például a közigazgatási bíróságot illetné meg, amely aggály nélkül fel lehetne ruházni azzal a hatáskörrel is, hogy az állam, vagy a társadalom elleni izgatások miatt ismétlen marasztalt lapokat a postai szállítástól kizárja. Mert elvégre még a legtulzottabb szabadelvűség sem követelheti meg, hogy az állam saját eszközeivel is hozzájáruljon az ellene irányuló aknamunkák eredményességének elősegítéséhez, amint hogy még a mai nap egyedül üdvöztetőnek hirdetett liberálisizmus nevében sem vállalkozott arra egyetlen állam sem, hogy a vele háborus-kodó ellenséget saját vasutjain szállítsa az ország szívébe.

Végzetül időszerű arra is utalni, hogy Deák Ferencz, az esküdszéki bíraskodás lelkes pártolása mellett is egy külön legfelsőbb állambíróság szervezését, első sorban oly rendeltetéssel sürgette, hogy a politikai büntetek és vétségek tárgyában ítélkezzen.

A pajzstetű.

Újabb időben igen gyakran hallani, különösen olyan társaságokban, melyekben szőlőbirtokok vannak a pajzstetűről, mint egy újonnan felmerült veszélyes szőlőellenségéről beszélni. Igaz ugyan, hogy a pajzstetű oly veszélyes ellensége lehet nemcsak a szőlőnek, de minden, bármely néven nevezett növénynek, hogy jelenleg még alig alkothatunk magunknak képet eze-rovar kártételeiről; mindazonban a pajzstetű nem újtság s nem most lépett fel először, hanem már majd-nem két évtized óta ismert rovar. Mivel ily óriási mennyiségben eddig még soha fel nem lépett, senki nem ügyelt rá. Most azonban, miután a pajzstetű az összes fákat, növényeket s szőlőkertjeinket is elpusztítással fenyegeti, figyelemre méltatják, s gondolkozni kezdenek az emberek a felett, hogyan lehetne őket kiirtani. Mivel azonban a teljes kiirtásról most már alig lehet szó, nem marad más hátra, mint alkalmas szerekkel s eszközökkel a szaporodását meggátolni igyekezni.

Hogy a pajzstetű nem valami új dolog bizonyítja a földművelésügyi m. k. miniszternek 1891 évi 60.231 számú körrendelete, melyben a miniszter különösen az akác-fákon élő pajzstetűre (Icerya robiniarum) hívja fel a közönség figyelmét. Akkoriban a pajzstetű főleg csak az akác-fákon élt, de már akkor sem vetett meg más fákat s szőlőkerteket, a szőlő-tölkéket, melyen az u. n. „mézharmatot“ idézte elő. A mézharmat fellépett ugyanis már régebben is kisebb mértékben, de senki nem törődött vele.

Az idei száraz-forró nyáron a mézharmat a legtöbb szőlőben előfordult, némelyikben szorványosan, némelyikben azonban nagyobb mennyiségben. A pancsovai gazdasági egyesület kertjében is igen sok szőlőtölkét támadott meg a mézharmat. A mézharmatot igen könnyű felismerni, mert a mézharmat lepte levelek úgy néznek ki, mintha olajjal, vagy hígított mézzel volnának bekenve. A mézharmat ragadós és édes ízű. Ha a mézharmatos levél feletti leveleket figyelmezen megnézzük, úgy észre fogjuk venni, hogy azokon s a levélszárakon apró, sárgás, látszólag élettelen állatkák tanyáznak. Ezen kisebb nagyobb állatkák a pajzstetvek, melyek a leveleket s azok szárait finom szipókájukkal megfúrják a nedvet kiszívják s a kiszívott nedvet mindjárt ki is ürítik. A pajzstetvek ürüléke képezi a mézharmatot, mely elfedvén a leveleket és a bogycókat is megakadályozza a növényzetet, elzárván ennek likacsait, légző szerveit, hogy a levegőből szükségelt tápszer-eket beleleghessék. Ezen légző szervei a növényeknek annál is inkább el lesznek zárva, mert a mézharmat mellett igen könnyen képződik a korom-pennyés. Ha ezen pennyés fellép a levelek s bogycókat feketék lesznek s egészen úgy néznek ki mintha hígított kátránnyal lennének leöntve. Miután így a növény a levegőből szükségelt anyagokat fel nem szívhatja, nedve pedig folyton ki lesz szivattyúzva s elprédálva, betegeskedni kezd és végre elhal.

Ha tehát a rengeteg sokaságban szaporodó pajzstetű irtására semmit sem teszünk és — hamár véleg ki nem irthatjuk — legalább terjedését alkalmas irtószerek felhasználásával meggátolni nem igyekeztünk, — s itt nem elég hogy egyesek védekeznek ellene, hanem az irtás munkájából mindenkinek becsületesen ki kell venni a részét — úgy idővel minden növényt tönkre fog tenni.

Midőn ez a veszedelmes rovar, jobban mondva a mézharmat a gazdasági kertben észleltetett, az elnök azonnal intézkedett, hogy a megtámadott levelek s szőlőtölkékből néhány példány azonnal felküldessék Magyar-Óvárra az állami növénykörtani állomáshoz. Ez megtörtént s az intézet felkérte felvilágosítást adni, honnan ered a mézharmat s hogyan lehet ellene védekezni? Ez július 27-én történt s már augusztus 3-án megjelent városunkban a budapesti állami ampelológiai intézet kiküldöttje dr. Bálint Sándor osztályvezető, ki az egyesület s magánosok szőlőkertjét tüzetesen megvizsgálta. Ő világoztott

fel bennünket, hogy a mézharmat a pajzstetűtől származik s jelentette ki, hogy biztos szer a kiirtására nincsen. Egyenlőre 1%-os kénessavas oldatot kísérleteznek. Ezen oldattal a beteg szőlőtölkét a közönséges perenospora fecskendővel lesznek fecskendezve, s utána kénessavas mész, natrium és magnézium keverékkel beporozva. Ezen szerek, a mint az ország más részeiben tett kísérletek tanúsítani látszanak alkalmasak a pajzstetű kiirtására. Az ampelológiai (szőlő-szeti) intézet küldött is kísérletezésre a gazdasági egyesületnek kénessavat és 40 kilo port. Az intézet által közölt használati utasítás a következő:

A küldött permetező folyadékból 1 liter és 2 deci veendő 10 liter vízhez. — Az így nyert oldat egy percentes. Ezzel kel permetezni először a lombzat belsejét gondosan s végül az egész tölkét kívül a szokásos módon. A permetező munkást nyomon követi a porozó munkás, s a még nedves szőlőtölkét beporozza. És pedig úgy belől a lombzat alatt és között, mint kívülről, hogy a mézharmatos levelek felső lapjára is jusson por. Főfontosságú a porozásnál is a belső vagyis a lombzat alatti porozás. A küldött por így használandó amint van. Vasuton küldünk 40 kilo port. Ez a mennyiség 1—1/2 hold szőlő egyszeri porozására elegendő.

Ezen szerekkel kísérleteztünk most a gazdasági egyesület kertjében. Az eredmény pontosan meg lesz figyelve s annak idején az eredményt tudatni fogjuk, hogy esetleg ahhoz alkalmazkodhassanak a szőlő-birtokokosok.

Hogy tehát ezen szer biztos hatású-e, vagy nem, azt majd az idő fogja megmutatni. Hogy azonban egy nagyon veszélyes ellenséggel állunk szemben, az bizonyos.

A vértetű, melyről eddig nem volt megállapítható, hogy honnan származott ide, legelőször az akác-fán észleltetett, s csak annyi bizonyos, hogy való-honnan az akác-fával hozott be. Eleinte csak is akác-fákon találtatott, most azonban már minden fán így a gyümölcs, eper, hárs, vad per, jávor-kledicsia fán s más haszon s díszfán és bokron van. Sőt van a petrezselymen, cell-ren, répán, paradicsomon, bogancson, a szerbtövisen, napraforgón, szóval mind-nyféle növényen. És éppen ezért oly veszélyes, mert ha csak egy fajta növényen volna, mint a filloxera volt, meg volna a kilátás, hogy kipusztítható. Így azonban reményünket csak a Mindenhatóba vethetjük, kérve őt, szabadítana meg bennünket ezen csapástól. Természetesen nem szabad kezeinket az ölfükkbe rakni s az irtást egyedül az Úr Istenre bízni, hanem mozgunk kell s szorgalmasan kell ezen rovar irtásához hozzálátnunk.

Az eredmény nem fog elmaradni s mi a nagy áldozatokkal létesített szőlőket, a gyümölcs- s egyéb fákat meg fogjuk menteni.

A pajzstetű tojások által szaporodik, melyek a pajzsalatt vannak. A tojások úgy néznek ki, mint a liszt; egy nőstény 2—3000 tojást tojik. A rovar június elején kel ki a tojásból s befeljezi pályafutását a következő év május havában. Ha az apró-fiatlaj pajzstetű a tojásból kibúvik a gyenge fiatal, hajtásokra telepődik le, főleg a levelekre s levélszárakra é. p. azok alsó részére s elkezd finom szipókájával a növény nedvét kiszívni. A rovar kétszer vedlik é. p. először július s másodszor augusztus hó folyamán. Ősszel visszahúzódna az erősebb galyak alsó részeire s itt maradna dermedt s moz-dulatlan állapotban, a télen át. Március második felében új életre ébrednek s ismét felkeresik az egy-éves hajtásokat és újra kezdik romboló munkájukat. Teljes testi kifejlettségüket május hó elején érik el; akkor párzanak is. A párzás után a hím elhal. A nőstény szélesebb, öblösebb testalkatú míg a hím vékonyabb, szárnyai vannak s inkább egy legyecskéhez hasonlít. — Május végén, a mikor a nőstény a petéit lerakta, ez is elhal.

A legnagyobb kárt a pajzstetű életének két utolsó hónapjában április és május hónapokban csinálja.

Miután ezideig a pajzstetvek irtására még nincsen mód, mert a kezdetben említett folyadék s porkeverék is egyelőre csak kísérletezés tárgyát képezik felette tanácsos, a megtámadott fák koronáit visszanyesni, a levágott galyakat elégetni, a megmaradt vastagabb ágakat és törzsek erős szőr, vagy ac'kefével lekefélni s azokat vagy petrolenummulzióval, vagy az ampelológiai intézet által kísérletképpen használt folyadékkal bepermetezni s az említett porkeverékkel beporozni. Fődolog, hogy az irtás munkájából minden-ki kivegye a részét, s ne várjon míg a pajzstetű a fát s szőlőt tönkre tegye.

Sztodola Pál,

a gazdasági egyesület titkára.

„Agrária“.

Egy éve múlt, hogy az „Agrária“ zászlóját kibontva a hazai ipar szolgálatába szegődött. Rövid ugyan még ez idő, de eredmények tekintetében már is szép multtal dicsekedhetik ez a vállalat. Több mint egy millió korona forgalmat ért el már az első év alatt és ezen tekintélyes összeg bizonyára eléggé igazolja azt, hogy a magyar földbirtokosság — főleg a nagy uradalnak — ezen vállalatnak működését melegen karolták fel és így a vállalat csak ugyan szép jövőnek néz elébe.

Most midőn az ir'arpártolás oly sok irányu mozgalma látnak a magyar ipar érdekeiben harezra kelni valóban kitűnő példát teremtett az „Agrária“ amidőn

oly irányzattal lépett az egyéb magyar iparpártolók sorába, hogy nem csupán felébressze figyelmét a nagyközönségnek a magyar gyártmányokra a vásárlásoknál, hanem az „Agrária” egyáltalában mást, mint magyar gyártmányt nem is hoz forgalomba és ez oly minden dicséretet érdemlő választása a magyar iparpártolásnak, hogy csak kívánatos volna, miszerint más szakmában is bevezetnék az iparpártolás ily módját.

Az „Agrária” ezen úttörése a magyar ipar érdekében annál is inkább méltánylandó, mert ez által a vállalat mintegy saját kezére tett nehezítő bilincseket, tekintve, hogy működését oly időben folytatja, amidőn különösen a gazdasági gépekben csak ugy ismernek a külföldi gyárak importált termékeit, amelyek sajnos még mindig elég súlyos mértékben nehezdednek a magyar termékekre a magyar iparra. Mindazonáltal fáradságot és áldozatot nem kimélteni igyekezett a vállalat lépésről-lépésre tért hódítani magának, ez által az idegen gyártmányokat ahol erre alkalom nyílt kizsírítani, ami bár kezdetben sok nehézségbe ütközött, de ernyedetlen és kitartó munka folytán mégis sikerült már egy év alatt elérnie azt, hogy az „Agrária” szót egész Magyarországon ismerik és mindenki tudja, hogy e név oly vállalat cége, mely céljaira való tekiutattal, méltán érdemi meg a hazai gazdaközönség és kereskedő világ osztatlan pártfogását, mert az első és egyedüli ily irányú vállalat az országban.

Az „Agrária” már is a legnagyobb mérvben eloszlatta azon téves hitet, hogy a külföldről importált gépek szerkezet és anyag tekintetében a hazaiakat felülmúlják, és bebizonyította, hogy ellenkezőleg a magyar ipar termékei jogosan állíthatók az idegenekkel egy sorba, mi által közelebb jutott azon kitűzött céljához és ma már könnyebben esik az eddig elfogott gazdakörökben is az idegen gyártmányokkal szemben a versenyt sikerrel felvenni és ezen sikerek által nem csupán a hazai iparuk szerepte meg a tisztelést és pártfogást, hanem hozzájárult ahhoz is, hogy az egész magyar ipar iránt a kellő bizalom megszilárdíttassék. Ez pedig oly munka, amely osztatlan tiszteletet érdemel meg mindenkintől. Mult hóban jelent meg az „Agrária” első képes nagy árjegyzéke (ingyenes kiadás) díszes kiállításban, mely a gazdaságban szükséges összes gépeket és cikkeket magában foglalja. Ezen kivül szakmunka gazdaságok részére nélkülözhetetlen tanácsadó, egyuttal a magyar gépípar előrehaladottságának hű tükré.

Az „Agrária” irodái: Budapest V. ker. Váci ut 2. szám.

H I R E K.

Hivatal átvétel. Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármester szabadságáról visszatérve átvette hivatala vezetését.

Szabadságon. Rakicsics Sándor tb. főkapitány szept. 3-án kezdte meg hat heti szabadságát, mely idő alatt Szvoboda Sándor tb. alkapitány helyettesíti.

Sürgős felterjesztés. A most épülő polg. leányiskola épületébe érthetetlen módon a tervező egész sereg petroleum lámpát akar alkalmaztatni és közönséges kutatókat. A városi tanács az építési engedély adása alkalmából tapasztalta ezeket és most sürgős felterjesztést intézett a közoktatásügyi miniszterhez, melyben világitástul a légszusz bevezetését és egy mély kút fúrását kéri. Azt hisszük, hogy illetékes helyen méltányolni fogják az egészségügyi szempontból ajánlott módosításokat.

Pótérettségi. A helybeli áll. felső kereskedelmi iskolában az írásbeli pótó érettségi vizsgák szeptember 6-án kezdődnek és hét napon át tartanak.

Halálozás. Voltmann Ede, a „Pancsovai Népbank” igazgatósági tagja, a helybeli ág. ev. hitközség tiszteletbeli gondnoka és felügyelője, f. évi augusztus hó 29-én élete 79. évében, alig két napi betegség után meghalt. A boldogult a városi közéletben is majdnem három évtizeden át mint törvényhatósági bizottsági tag igen tevékeny részt vett a „Pancsovai Népbank” alapítói között egyike az elsőnek volt. De különösen az ág. ev. egyháza érezte pártfogásának jótékony hatását. Alig néhány hónapja még, hogy bőkezű adományával, 20.000 koronával növelte egyháza templomépítési alapját. Mint egyszerű vagyontalan iparos jött városunkba és értelmes, takarékos munkássággal szép vagyont gyűjtött, melyből bőkezűen juttatott szegényeknek és jótékony céloknak. Temetése aug. 31-én impozáns részvét mellett ment végbe. A „Pancsovai Népbank”, mely külön gyászjelentést is adott ki, a „Pancsovai Kereskedelmi Bank”, a „Vadjavina” és az Osztrák-magyar Bank pancsovai fiokjának tisztviselői és igazgatóságai, a „Gusztáv Adolff” nőegylet, és az önkéntes tűzoltó egyesület testületileg vettek részt. A halotti beszédet Schwalm György ág. ev. lelkész mondta, a sírnál Bohus Károly franzfeldi ág. ev. lelkész imádkozott. Az ág. ev. templom dalegylet az egyházi, a „Pancsovaer Männer Gesangverein” pedig a háznál és sírnál gyászadalokat énekelt. A boldogult ma délután 3 órakor az ág. ev. imaházban gyászistenti tisztelet tartatik.

Változás a r. kat. papságban. Eisele Ferencz bérésztői r. kat. adminisztrátor hasonló minőségben Boczárra, Seitz Miklós keresztesi adminisztrátor pedig Bérésztőcra helyeztetett át.

Tanítógyűlés. A „Délmagyarországi Tanítóegylet” f. évi szeptember hó 26-án 27-én és 28-án tartja XXXVIII. rendes közgyűlését Temesvárotról a városi vígadó nagytermében. Ezen közgyűlés alkalmával nyitják meg ünnepélyesen az egy. ált. épített új konviktust. A közgyűlés sorrendje: Szep. 26-án az érkező tagok fogadtatása; délután 10 órakor

a konviktusi bizottság, 11-kor a bíráló bizottság ülése a konviktus épületében. Délután 3 órakor választmányi ülés a gyárvárosban a „Pávához” címzett vendéglőben. Szept. 27-én reggel 8 órakor ünnepi mise a székesegyházban, 9 órakor a konviktus bejelentése, 11 órakor a nagygyűlés megnyitása. Délután a különböző szakosztályok üléseinek és a város nevezetéseinek megtekintése. Este 6 kor elérte-kezelt a tisztújítás tárgyában; este 8 órakor hangverseny és táncestély a vígadóban. Szept. 28-án reggel 8 órakor a közgyűlés folytatása.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szabó Domokos és Szabóné Vaska Ilona halmgyi áll. el. isk. tanítót illetve tanítónőt a bérésztői áll. el. iskolához ugyanazon minőségben áthelyezte.

Halálozás. Egy példás, odaadó munkásságban eltöltött élet, egy községe apraja-nagyja által tisztelt, szeretett tanító, Khol József nyugd. torontál almási igazgató-tanító nem egész három heti betegség után élete hetvenhetedik évében kedden, aug. 30-án elhunyt. A boldogult, ki alig öt éve vonult a nagyon megérdemelt nyugdíjába, édes apjával és öregapjával együtt majdnem egy évszázadon át tanították Almás község ifjúságát. Khol József a régi tanító-gárda azon tagjai közé tartozott, kik önképzés, szorgalom és kötelességeik hű teljesítése által kitűnve közbeesülésnek és kártársaik előtt tekintélynek örvendtek. Temetésén, mely szerdán ment végbe, az egész község és számos vidéki tisztelője és kártársa vett részt. A község tisztelettel és a lövészgylet testületileg vett részt a temetésén és utóbbi kétszer sorfűzet adott. A vöröskeresztegylet női választmánya zászlója alatt vett részt a temetésén és szép koszorút helyezett a koporsóra, melyre a pancsovai tanító-főkegylet is tett hatalmas palma koszorút. A templomi énekkar, mely mint a boldogult tanítványai voltak megható gyászadalokat énekelt az házban és a sírnál, hol a kártársak nevében rövid búcsúbeszéd is elhangzott.

Figyelmeztetés. Iparosainkat és kereskedőinket e helyen újlag figyelmeztetjük, hogy tanoncaikat a kellő időben irassák be az iskolába, mert a tanonc-jegyzékbe fölvev és későn jelentkező inasok névsorát az igazgatóság további eljárás végett a rendőrkapitánysághoz fogja betérjeszteni a beiratkozásra kiszabott határidő letelte után. A beiratások a belvárosi szerb templom mellett levő áll. leányiskolában még csak 5-én, 6-án, 7-én és 9-én tartanak este 5-7-ig.

Hareszerű lövészet. A honvédség helybeli zászlóalja hétfőn, szeptember 5-én hareszerű lövészetet tart a reuajfalvi erdőből keletre Dolova felé. A lövészet reggel öt órakor kezdődik.

Rosz járdák. A városi tanács júliusban felhívást bocsátott ki, melyben az építészeti szabályrendelet 41. §-a alapján felhívta a háztulajdonosokat, hogy a házaik előtt hiányzó vagy rossz karban lévő járdákat folyó évi augusztus hó végéig készítsék el illetve állítsák helyre. Ezzel konstatáljuk, hogy igen kevés házigazda helyre is állította járdáját, de a legnagyobb rész nem vett tudomást a hivatalos emlékeztetésről. Nagyon sok az olyan járda melyen esős időben megáll a víz és a község valóságos víz- és sártoesákon kénytelen keresztül gázolni. De vannak olyan járdák is, még pedig a város kellő közepén, melyekben kisebb nagyobb folytonosági hiányok látszanak és szinte közveszélyesek. Jó volna, ha a városi tanács még az eszi eső beálta előtt hajtana végre felhívásának azon részét, hogy a helyre nem állított járdák jókarba helyezéséről a város gondoskodik.

Hajózás. Az I-ső cs. k. sz. Dunagőzhajózási társaság postahajói szept. 3-tól ismét Orsováig közlekednek. — A Pancsova-Belgrad Zimouy közt közlekedő helyijahó ismét befut a Temesbe.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Különbélek.

Görbe orru híres emberek. Tudvalevő dolog, hogy az emberi arcznak, a szemeken kívül, az orralakja és állása adja meg főjellemtvonását, ezért rendszeren azt is szokták mondani, hogy az orralakjáról

a jellemre és lelki tehetségekre is következtetni lehet. Ha ez igaz volna, akkor majdnem azt lehetne állítani, hogy a szellemi kiválóságnak elengedhetlen kelléke a görbe orr. Egy hallei tanár ugyanis híres emberek, szellemi nagyságok és történelmi jelentőségű férfiak halotti maszkjait tanulmányozva, úgy találta, hogy a legtöbbnek közülök görbe orra volt. Ez a tudós táblázatos kimutatást is állított össze azokról a híres személyiségekről, akiknél ezt a különleges közös vonást felfedezte. E szerint kissé jobbfelől áll Miklós czár, Cromwell, Weber Károly Mária zeneszerző, Krause bölcész, Talleyrand, Mirabeau és Devrient Lajos híres színész orra. Egészen jobb oldalra hajlós volt Károly Agost weimari nagyherceg, Baader bölcész, Dante, Marat, Voltaire, Franklin, Pitt és Robespierre orra. Kissé balra hajlott: Nagy Frigyes, Mendelssohn Bartholdy Félix, Luther és Tieck Lajos orra; egészen balra hajló volt Fox, Humboldt Vilmos, Canova, Thorwaldsen arcának disze. Az illető hallei tanár aki ezt az érdekes megfigyelést tette, úgy vélekedik, hogy a legtöbb ferde orr onnan ered, hogy az illető hozzászokott ahhoz, hogy mindig egyik oldalra fordulva alszik.

Hordár és tenorista. Reeves Sims, a nemrég elhunyt híres angol tenorista egy ködös este valamely kis állomáson várta a csatlakozást. Rosszkedvű volt; az időjárás lehangotha. Magorván fogadta, amikor egy hordár, aki ősmerte, megszólította:

— Jó estét, Reeves ur...
— Jó estét, — dörmögött az énekes és a mellyenzsebében kotorászott.

Borralvót keresett.
Az öreg hordár intett, hogy nem kell neki a pénz. Azután bizalmasan szólt.

— Igaz, hogy maga annyi pénzt keres?
— Hm.

Pedig nem is végez nehéz munkát. Kétségkívül megkeres tizszer annyit, mint én.

— Hát mennyit keres maga?
— Átlag 18 shilinget hetenkint.

Reeves elmosolyodott.
— És én csak tizszer annyit keresnék? Hallgasson csak ide, barátom.

Azzal a tenorista kissé megköszöörülte torkát és énekelt:

— C, E, G — és a magas C.

Amint elhangzott a tiszta, harsogó C, Reeves így szólt:

— Ime öreg: eunyi a maga egy esztendei keserménye.

A tábla. Budapest is táblás város, mi az jelenti, hogy itt is sok a mindenféle figyelmeztető, tiltó, megrendelőző fölrású tábla, főként a parkokban, sétatereken, váróhelyeken, állomásokon. Londonban most egy igen érdekes tábla-mozgalom ért sikeres befejezést. A mozgalom már évekel ezelőtt indult meg az udvariasság és tisztességtudás jegyében, azzal a követeléssel, hogy udvariasságra kell kényszeríteni a táblákat. A tábla ne rendelkezék és nem tiltson parancsoló formában, mert ez sérti a szabad angol polgár önértetét. Ne diskuráljon így, hogy: Lassan hajt! vagy: Vigyázz! hanem kérje meg erre az embert udvarias és meggyőző formában. A mozgalom most nagy sikert ért el. London grófság tanácsa elhatározta, hogy a sétaterekről a modortalan táblákat eltávolíttatja és helyükbe újakat tétet ilyen fölrással: Ez a kert mindnyájunké, és a polgárok tulajdonjogának védelme alatt áll. Ebből az alkalomból londoni lapok megemlékeznek egyes régi figyelmeztető fölrásokról, a melyek ugyancsak furesán szólnak. Midlessenben maig is áll egy régi hid ezzel a fölrással. E hid megromlása életfogytiglan való deportálás terhe alatt tilos. Nagyon kedves dolog történt néhány év előtt egy Londontól nem messze eső községben. A község szélen gyönyörű kert van, a melyet Paradicsom-nak neveznek. Néhány év előtt az elüljáróság a kertbe vezető ut mentén táblákat függesztett ki ezzel a fölrással: Ut a Paradicsomba. A táblákat azonban le kellett szedni, mert a lelkész hevesen tiltakozott ellene, azzal a megokolással, hogy ez a fölrás — megtevészi az embereket a paradicsomba vezető igazit ut felől.

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészeketől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezzel közhírrá teszi, hogy a pesti keresk. és váltó kir. törvényszéknek 1903. évi 84072 számú végzése következtében Dr. Fleiner Soma ügyvéd által képviselt Fenyves Péter javára Keller Agoston és neje ellen 720 kor. s járulékaik erejéig 1903. évi X. hó 20-án fogantatott kielégítési végrehajtás úján 1. és felülfoglalt 988 kor. becsült következő ingóságok, u. m. gépek, szélrosta, kocsik, olaj, kazánok és butor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. járásbíró 1904. évi V. 58/11 számú végzése folytán eddig hátr. 64 kor. 01 fillérben bírólagon már megállapított költségek erejéig Pancsován adósok lakásán leendő eszközökre 1904. évi szeptember hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adni.

Kelt Pancsován, 1904. évi aug. hó 19 napján.

Bossán,
kir. bír. végrehajtó.

1-1

Tánczoktatás.

A tisztelt szülők és a tánczkezdők ifiúság szíves tudomására hozom, hogy a Weiss szálloda nagy termében, úgy ezt hetikai és társalgási illem szabályokból, mint kór és társas szalon tánczokból 6 hétre terjedő

tanfolyamot

nyitok. Különös figyelemmel a helyes tartás és mozgásra, melyből a kecsesség fejlődik.

Beiratások a táncz helyiségben szeptember 6-tól 10-ig naponta délután 5-től 6-ig ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A tanfolyam kezdetét veszi szeptember 10-én szombaton d. u. 5 órakor.

Iskolás növendékek d. u. 5-től 7 óráig, felnőttek este 8-tól 10 óráig nyerne oktatást, hetenként 4 dupla órában.

Az intelligens közönség szíves pártfogását első ittlétem alkalmából azon reményben kérem, hogy a most előlegezett bizalmat, annak idején kitogom érdemelhetni.

Pancsova 1904 szeptember hó.

Kiváló tisztelettel

Kabai Tany József

1-1

okl. salón, balett, táncz és illemtan. több tanintézetek oktatója Budapestre

Minden gyógyszerárban kapható.
A házuál és utazáson nélkülözhetetlen szer

Thierry A. gyógyszerész Balzsamja

általánosan elismervé és méltatva.

Legjobb hatással rossz emésztésnél s ennek mellé következményeinél, mint: telbőfennésnél, gyomorégésnél, székszorulásnál, savképződésnél, telb-ég érzen-tél, gyomorgörésnél, étvágyhiány, hur-rut, gyulladásknál, gyengeségnél, fel-fu-vódásnál stb. stb.

Hatása gyüres-és fájdalomszüntető köhögéscsillapító, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb küldés posta útján 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 kor., díjmen-60 kis vagy 30 nagy üveg 15 kor. díjmentesen, netto.

Kicsinybeni eladás mellett a raktár-akban 1 kis üveg ára 30 fillér, 1 duplaüveg 60 fillér.

Ügyeljünk az egyedül, forgalomra engedélyezett „leht dien allein echt“ feliratú zöldszínű apácza védjegyre.

Ezen készítmény utazása és forgalomba hozatala, úgy szintén ismételdása más, törvényesen meg nem engedett, tehát forga-lomba hozatalra nem jogosított balzsamok-nak büntető törvényileg sújtatik.

Thierry A. gyógyszerész (százlevelű rózsá)

Centifolia-kenőcse

fájdalomcsillapító, puhító, oldó, szívó, gyógyító hatású, stb. Legkisebb postai küldés 2 tégely, bérmentve K. 3.60. A raktárakban, kicsinybeni el-adásnál tégelyenként K. 1.20. Központi raktár Budapest Török J. és Dr. Eg-ger Leo és J. gyógyszerészeiben, továbbá Vértesszőlő Gyógyászati Intézetében, Direktiós raktárban, An die Schutzgel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn“ ezimzés használandó.

Ha az összeg előre beküldetik, egy nappal előbb eszközölhető a küldés, mint utóvéttel. s az utó-vételezési pótdíj is elesik, miért is ajánlatos az összeget előre beküldeni s az utóvéttel szelvényen a megrendelést eszközölni, a lakozimnek pontos feltüntetésével.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Valódi sajátégetesű szilvórium

válogatott szilvából, lepecsételt üvegekben, 1/2 literrel fölfelé, literenként 60 és 90 krajczárért kapható nálam

Abt Antal

Pancsova, Mercy-utca 117.

Pancsovai *látképes levelezőlapok*

(legújabb felvétel)

igen szép egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Gyomor bajosoknak!

Mindazoknak, kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, avagy túlfűrés vagy hideg ételek élvezete, továbbá rendetlen életmód által maguk-nak gyomorbajt, mint:

gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást

szereztek, ezennel egy jó házi szer ajánlatok, melynek kitűnő hatásai már évek hosszú során át kipróbáltattak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és élénkíti az emésztő szer-vezetet. A növénybor megszünteti az emésztési zava-rokat s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legtöbbször még esirájában elfojtható minden gyomorbántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybor idejekorán használni. Oly jelenségek, mint: felfújás, felbőfennés, gyomorégés, felfu-vódás, emelgés hányással, mely bajok krónikus (elavult) gyomor bajnál különösen leveesen jelentkeznek, nehányzori ivás után eltűnnek.

Székrekedés

és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kolikafájdalom, szívdobogás, álmatlanság, vala-mint vérszorulás a májban, lépben és kapuérrendszerben (Hämorrhoidal-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztetlenséget és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arcszín, vérhiány, erő-tenség

legtöbbször a rossz emésztés, elégtelen vértképződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egyének étvágyhiánnyal, ideges állandóság és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és álmatlan éjsza-kakkal lassan elatnyulnak és sírba szállnak. A növénybor az elgyengült életerőnek új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcsere-t, siettet a vértképződést, csil-lapítja a felizgatott idegeket s új életkedvet teremt. Számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható itregeként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova város gyógyszerárában, továbbá, Homolitz, Bresztóvácz, Belgrád, Zimony, Bataj-nicza, Új-Páza, Ó-Páza, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva Újjan, Román-Petre Károlyfalva, Alibánir, Dolova, Mramorák, Ivaniste, Temes Kubin, Szendrő, Pozsa-revéc, Aleksandroviéc, Palánka, Parozán, Arangjelovacz, Mb. Valjevo, Obrenovacz, Sabacz, Sasinski, Mitrovicza, Lacarak, Ruma, Ireg, India, Új Karlóca, Siankamen Titel, Perlasz, Parkasod, Tor-Sziget, Ozora, Tor-Vásárhely, Dobrieza, Kevi-Szöllős, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vraesovgaj, Fehértemplom, Palánka, Gradiste, O-Moldova, Új-Moldova, Petrovacz, Svilajnac, Kragujevacz, Grn. Mila-novacz, Reska, Loznicza, Janja, Bielina, Erdevik, Cserevicz, O-Futtak, Karlóca, F.-Kovil, Pétervárad, Újvidék, Verseez stb. gyógyszerárában, valamint Magyarország és Ausztria-Magyarország minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárában. Azonkívül a pancsovai gy. szertár szűkül 3 és több üveg növénybor eredeti áron Ausztria-Magyarország minden részébe.

Utánzatoktól óvakodjunk.

11-10

Kérjünk határozottan

Ullrich Hubert-féle növénybor.

FÖR AKT ÁR Pancsova részére RADA FRIGYES gyógyszerárában az „Angyalhoz“.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERKULES“ folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

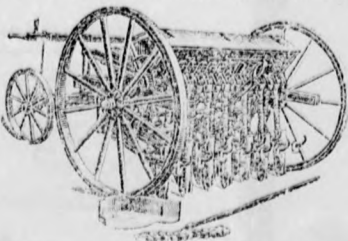
Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogzó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék asza-lásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad ön-működő „SYHPONIA“ fa és szőlővessző permetezők, a szegecs és tolmányes valamint a vértett kiirtására: szőlő ekék.

A legjobb Vetőgépek

Mayfarth Ph. és Társa

„AGRICOLA“ (toivetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindenemű mag- és különböző magmennyiség számára váltokerekek nélkül, domlon avagy sikon a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki a lehető legnagyobb munka idő- és pénzmegtakarítást teszik le-hetővé. Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, széna-forgatók, széna- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarostak, trieurök, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rend-szer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárak, vasöntvények és ekegyárak
Külföldre több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

10-8

Nyomt. Wittigschlager C.-nél Pancsován.